

פרוטוקול מס' 271 ~~272~~

ועדת הפנים ואיכות הסביבה

יום ג, י"א אדר תשל"ז, 1.3.77, בשעה 14.00

נכח:

חברי הכנסת:

י. ארידור - יו"ר
ד. קורן
א. רונן
י. תמיר

מוזמנים:

א. אריאלי - מנהל חברת ערים
ס. בובנישיתי - סגן ראש עיריית ירושלים
י. דביר - רשות הגנים הלאומיים
י. ינאי -
נ. ויל - יועצת משפטית לפרויקט סמילא
א. כץ - ארץ-ישראל יפה, סניף ירושלים
ד. לוי - מסונה על מחוז ירושלים,
א. לוי
י. לוי
אדריכל א. כהן

מ"מ מזכיר הועדה: צ. שניט

רשמה: א. אשמן

סדר היום:

הצורך בהאצת פיתוחה של ירושלים וחיזוק מעמדה
כבירת ישראל - הצעה לסדר-היום של חה"כ א. רונן

- 1197 -

(מקום מיון 1197)

הדו"ר י. ארידור:

אני פותח את הישיבה.

על סדר היום הצעה של חבר-הכנסת אליעזר רונן בנושא: הצורך בהאצת פיתוחה של ירושלים וחידוק מעמדה כבירת ישראל. במסגרת נושא זה נתייחס לשני עניינים: 1. תלונה של מר לוי על הפרעות לבנייה; 2. נגיסה בפארק הלאומי.

הדיון בנושא הראשון צריך היה להתקיים בישיבה שהיתה לפני שבוע והוזמן אליה מר בנבנישתי; סגן ראש עיריית ירושלים. שעות מספר לפני פתיחת הישיבה טרח מר בנבנישתי להודיע שהוא צריך להיות בוועידת מפלגת העבודה ולא יבוא לישיבה. הסיבה היא סבירה, אבל מועד ההודעה לא היה סביר. דחינו את הדיון לישיבה זאת. מר בנבנישתי עדיין לא בא; והפעם לא טרח להודיע שלא יבוא. אני חושב שאין זו התנהגות נאה ואומר את הדברים גם כשיבוא מר בנבנישתי.

א. לוי: אדוני היושב ראש, אני בנו של רחמים עבוד לוי מירושלים, שכנה הרבה בירושלים. אני פדה קרקעות מערבים בירושלים בשנים 69-1970. במאמץ רב ומיכון הצליח אני לפדות קרקעות מערבים באזור ארסון הנציב, שטח של 60 דונם שהוצא מחוץ לגבולות ההפקעה והוא רשום בטאבו. לפי תכנית מיתאר ירדנית היה זה אזור מגורים 4-5.

לאחר שבדקנו בדוק היטב שהאזור הוא אזור בנייה, באנו בדברים עם יו"ר הועדה המחוזית דאז מר מרינוב, הבענו לפניו משאלתנו לפתח שכונה יהודית באזור שהיה עד אז נחלתם של בני המיעוטים. רצינו לעשות ביוזמה פרטית, מתוך רצון טוב, ללא הפקעה. מר מרינוב עודד אותנו וקיבלנו הנחיות ממחלקת מהנדס העיר להגיש תכנית. עוררו בעיות שונות, היו סירפודים, מסכו אותנו במשך שנתיים. בשנת 1972 הגיע העניין לוועדת משנה וזו אישרה הקמת 300 יחידות דיור.

לפי הנוהל המקובל, הנושא צריך היה להגיע לאישור מועצת העיר. אבל עוד לפני שהובא למועצת העיר פנתה מחלקת המהנדס לציבור דרך כלי התקשורת, סילפנו את כל העניין, כאילו אנחנו הולכים לרצוח את ירושלים ואת נופה, הציגו את אני כספסר קרקעות, פגעו בשם הטוב של המשפחה ובקשרים שלה עם בני המיעוטים. לאחר שהעניין הובא למועצת העיר, מחלקת התכנון גייסה את המועצה לארץ ישראל יפה, גייסה סטודנטים שהפיצו כדורים ובהם סילפנים. הדברים הופיעו בעתונים בעברית ובערבית בארץ ומחוצה לה. מועצת העיר צריכה להצביע ולאשר את החלטת ועדת המשנה. כשראה ראש העיר מר קולק שהחלטה תהיה חיונית, דחה את ההצבעה כדי לגייס רוב נגד הפרויקט בישיבה שלאחריה. על ידי ההחלטה להעביר את העניין לוועדה המקומית, קבר מר קולק את התכנית, ידענו שהעניין יימשך שנים ולא נוכל לבנות בהקדם, אם כי יש השתוללות של בנייה בלתי-חוקית של מיעוטים, וגם בנייה על אדמות של יהודית ועל אדמות המינהל, שהעירייה ומשרד הפנים לא מונעים אותה.

ועדת המשנה של הועדה המחוזית החליטה לאשר את הבנייה באזור והטילה על מתכנן המחוז להכין תסריט. אפשר היה להכין זאת בזמן קצר, אבל העניין נמשך שנתיים. מתכנן המחוז הגיש הצעה מנוגדת להחלטת הועדה המחוזית, למרות העובדה שהמעדה המחוזית אישרה את השטח.

(קורא החלטת ועדת המשנה משנת 1975)

מאז 1975 ניסינו לבוא בדברים עם מחלקת מהנדס העיר. התחלנו להגיש תכנית רעיונית, ואנחנו נתקלים בקשיים. היועץ המשפטי בר-סלע אמר לנו שהחלטת הוועדה המחוזית היא מעורפלת וקשה לפרש אותה, בעוד שהחלטה היא ברורה וקונקרטית ביותר. לפני כעשרה ימים היתה פגישה עם מר בנבנישתי וביקשנו להגיש תכנית מפורטת לשטח. אמרנו למר בנבנישתי שאנחנו מבקשים לממש החלטת הוועדה המחוזית ולהגיש תכנית מפורטת. מר בנבנישתי טען שלא ברור מה מבקשים היזמים, אנחנו יכולים להגיש תכנית ואחרי שנגיש הוא יסביר מדוע הוא מתנגד לתכנית. אני חושב שזה בניגוד לחוק. מר בנבנישתי נתן הוראה למחלקת מהנדס העיר לא לתת לנו אינפורמציה בעל פה אלא רק בכתב, בעוד שמקובל לקבל הנחיות בעל פה. אם נגיש את הכל בכתב, הרי פעם בשלושה חודשים נקבל תשובה לאחת השאלות.

באזור ארסון הנציב מתבצעת בנייה ערבית בלתי-חוקית זה שנים רבות, ושום גורם אינו מתערב. הערבים בונים בתים בני שתיים, שלוש וארבע קומות, ואף אחד אינו מונע זאת. במרחק מטרים אחדים מהשטח שלנו נעשית בנייה ערבית בלתי חוקית. אני יהודי, יזם פרטי, אני רוצה לבנות לפי החוק. הוועדה אישרה מה שצריכה היתה לאשר, וזאת לאחר עשר שנים במקום תוך שנה אחת. אני רוצה לקבל זכות לבנות בשטחים שרכשנו במיליוני לירות ומאז עברנו שבעה מדורי גיהנום. כדי לקבל זכות לבנות. אני רוצה לדעת מדוע אזרח שהשקיע כספו אינו יכול לממש זכותו במדינה שלנו. יש גורמים שמייצגים גופים עויינים למדינה שלנו, גורמים כנסייתיים, גורמים שמייצגים מדינות עוינות לנו, שאבי קיים אתם בזמנו מגעים, והם מעצבים את השטח בחזרה. אם חברי ועדת הפנים יסכימו עם הגישה של שלטונות התכנון נגד פיתוח יהודי בשטח, פיתוח לפי תכנון ולפי החוק, צריך יהיה להבין שיהודי אינו צריך להחזיק בקרקעות אלה. אני פונה ליושב ראש הוועדה ולחבריה להביע דעתם בנושא זה.

הי"ר י. ארידור:

לפני שנמשיך, אני רוצה לומר למר בנבנישתי דברים שאמרת בראשית הישיבה. הבעתי תרעומת שלי ושל חברי הוועדה שנגרם ביטול ישיבה עקב הודעה מאוחרת על אי בואך לישיבה.

מ. בנבנישתי:

אני מצטער על כך. נפלה כאן אי הבנה, אני לא ידעתי שאני מייצג את עיריית ירושלים בנושא זה.

אשר לנושא הגדון, הוועדה המקומית

תדון ברגע שתקבל תכנית.

הי"ר י. ארידור:

אין זו שאלה של פרוצדורה פורמלית. אם אומרים לאדם לשלוח מכתב ולחכות לתשובה, זה בסדר, זאת בדיוק עבודה לפי הספר. אבל לפעמים עובדים לפי הספר ולא יוצרים שום דבר. כמובן, הכל צריך להתנהל לפי החוק והכללים, אבל לפעמים צריך לפעול כן. שיהיו לגם ההצאות. אם מר לוי אומר שאומרים לו: לאחר שתגיש פרטים נסביר לך מדוע מתנגדים - אם זה נכון, זה לא בסדר. לאחר שישנם כל האישורים, מה אתה עושה, כמי שממונה על בנייה בירושלים, כדי שמר לוי יוכל להגשים תכניתו?

מ. בנבנישתי:

אין אישורים.

הועדה המחוזית אישה תיקון לתכנית מיתאר עמ"מ. היא קיבלה ערר של המבקש והחליטה מה שהחליטה. הועדה המקומית לא התבקשה לדון בתכנית מפורטת, היא התבקשה על ידי היזם לדון בהצעה רעיונית. הועדה המקומית אמרה שאין היא רואה את החלטת הועדה המחוזית כהחלטה שמאפשרת להגיש תכניות מפורטות אלא רק ברמה של תכנון למיתאר, כי מדובר לא רק בשטח של 60 דונם ועדיין אין תכנית של השתיים, כבישים, ביוב, מים וכו'. תשובה זאת לא סיפקה את היזם, הוא ביקש בעירייה אינפורמציה נוספת. הודענו לו שם כל הרצון הטוב, אי אפשר לתת אינפורמציה נוספת כי הדברים עדיין לא מפורטים. אי אפשר לתת אינפורמציה על חטיבה קטנה בלב האזור כשאינן תכנית מפורטת לאזור כולו. לאזור הזה אין כל תכנון. על הועדה המחוזית מוטל התפקיד לתרגם החלטות מילוליות למפה, וזאת היא עושה עכשיו. לא יכולנו לתת ליזם פרטים, שכן האזור אינו מתוכנן, פרט לאותו קטע שעליו קיבל המבקש החלטה של הועדה המחוזית, שגם היא אינה אלא החלטה שמחייבת אותו להגיש תיקון למיתאר.

הועדה קיבלה את הערר של המבקש. היו עוד עוררים שהתנגדו לבנייה באזור זה, אבל קיבלו את הערר של המבקש ולא נתנו למתנגדים לבנייה באזור להביע דעתם. הליך כזה לא נראה סגור סופית, אבל זו כבר בעיה משפטית.

אינני יודע מדוע מתלונן מר לוי ששלחו אותו הלוח ושוב במחלקת התכנון. מחלקת התכנון אמרה שאין היא מסוגלת לתת חוות דעת כשעדיין אין אינפורמציה על האזור כולו. הם היו אצלי לפני שבוע וביקשתי שיגישו את השאלות בכתב. השאלות נשלחו לפני שבוע ועכשיו מכינים את התשובות. אני חושב שהועדה המקומית פעלה לפי החוק ולפי הליכים מקובלים. אם רוצים לעשות מזה בעיה פוליטית -

הי"ר י. ארידור:

זאת לא בעיה פוליטית.

מ. בנבנישתי:

מדובר על חטיבה של קרקע באזור, שלפי דעת הועדה המקומית, הבנייה בכלל אסורה בו. השטח צריך להיות פתוח לציבור, כשמורת טבע. הועדה המקומית הציגה עמדה, הועדה המחוזית לא קיבלה אותה והחליטה לקבל את הערר לגבי שטח מסוים בלב האזור. עד שלא נדע מה יהיה מסביב, לא נוכל לתת אינפורמציה על התשתית.

קורה פעמים רבות שמבקשים אינפורמציה, מקבלים תשובה והיא לא מספקת. במקרה כזה אין איש במחלקת התכנון שהוא מוסמך למנוע מן המבקש להגיש תכנית. זאת זכותו וזאת הוא צריך לעשות. אילו הייתה תכנית מגובשת להגשה לועדה, היינו מקבלים אותה, פותחים לה תיק ודנים בה.

הי"ר י. ארידור:

מתקבל שמר לוי צריך להיות המתכנן של כל האזור.

מ. בנבנישתי:

המבקש יכול לתכנן את כל האזור, ורבים גם עושים כך. אבל אין הוא צריך לבוא בטענות כשלוועדה המקומית אין נתונים על מה שיהיה באזור, והיא לא מסוגלת לקחת קטע אחד ולגזור ממנו לדברים אחרים. אם אומרים שלא

1.3.77

ס. בנבנישתי

יודעים, אפשר לפרש כאילו לא רוצים. אבל עובדה היא שאין תכנון של מערכת חשמלית, כבישים, מים, ביו, חשמל, משום שהתפישה שלנו היתה שהבינו צריך להיות מצד דרום לארמון הנציב. מר לוי קרא החלטה של הועדה המחוזית שיש בה ארבע שורות. בין זה ובין תכנית מיתאר יש עוד הבדל גדול. היזם יכול להגיש תכנית לאזור כולו.

ר. לוי: התקבלה החלטה בוועדה המחוזית. לא יתכן ששנתיים לאחר ההחלטה יתחילו לבדוק אם היא חוקית או לא חוקית, אם צריך לשווע עוד עוררים או לא. אני חושב שהחלטת הועדה המחוזית היא חוקית, היא תופסת, היא שרירה וקיימת.

הנושא נדון בהרחבה גם בוועדות משנה ובסופו של דבר הובא למליאת הועדה המחוזית, והיא החליטה לגבי חטיבת הקרקע של עבוד לוי במסגרת תכנית עמ9. היא החליטה שבסביבה זאת יש אזור מגורים דליל, יש בתים קיימים של בני מייעוטים. הבהרנו בהחלטה שצריך להגיש תכניות מפורטות לוועדה המקומית, כי כל תכנית בלי יוצאת מן הכלל צריך לעבור שלב של ועדה מקומית. מבחינה חוקית, להחלטה יש תוקף, אם כי עדיין לא היה פרסום ברשומות בגלל התנגדויות ושינויים במסך שנתיים. התכנית החדשה נמצאת עתה בשרטוט, תוך שבוע ימים אקבל את התכנית, תוך שבועיים או שלושה יהיה פרסום בעתונות. כשיהיה פרסום, אני חושב שמר ענוד לוי צריך יהיה להגיש תכניות מפורטות לוועדה המקומית.

היו"ר י. ארידור: אבל מטעם הועדה המקומית אומרים שגם אם יגיש תכניות מפורטות, וגם אם לא יהיו התנגדויות, לא יוכלו לאשר כי אין תכנית לאזור.

ס. בנבנישתי: לא אמרתי זאת. אמרתי שמר לוי מבקש מאתנו אינפורמציה, אבל אנחנו איננו יודעים מה יהיה באזור, משום שאנחנו חושבים שבאזור זה לא צריכה להיות בנייה.

היו"ר י. ארידור: בענין זה יש החלטה של ועדה מחוזית.

ר. לוי: יש תכנית עמ9 שאושרה למתן תוקף. עכשיו מכינים מפה שהיא כוללת גם את השטח שמדובר בו. כשזה יהיה מוכן, מר ענוד לוי רשאי להגיש תכנית. לדעתי, יש לכבד החלטה של ועדה מחוזית.

היו"ר י. ארידור: מה שמטריד אותי הוא שהענין נסחב זמן ממושך, אחרי שיש החלטה של ועדה מחוזית. אינני חושב שבצורה כזאת אפשר לבנות בירושלים. צריך להגיד למר לוי: המושגים שלנו לגבי הסביבה הם אלה ואלה, אנחנו מקבלים את החלטות הועדה המחוזית לגבי הקו הכללי - אלא אם כן הולכים לערער למועצה ארצית. אם לא הולכים לערער, החלטת הועדה המחוזית היא סוף פסוק. אינני חושב שתפקידו של מר לוי הוא להכין תכנית לאזור כולו, ואחרת יצטרך להמתין עד שהועדה המקומית תכין תכניות, והיא לא רוצה להכין את התכניות כי היא מתנגדת לכל הקונספציה. התוצאה מכל זה תהיה שלא יהיה בנייה חוקית. מר לוי שהוא שר מר חוק לא יבנה בכלל, אחרים שאינם שוטרי חוק הם יבנו בסביבה. איך זה מתיישב עם תכנון?

ג. לוי: תוך שנים או שלושה שבועות, אני מקווה, תכנית עמ' 9 תהיה גמורה וצבועה.

א. רונן: החלטת הועדה המחוזית אינה סותרת תכנית עמ' 9, היא רק הרחבה לאותם 60 דונם שמדובר בהם במסגרת עמ' 9. האם זה נכון?

ג. לוי: כן.

א. רונן: אם הועדה המקומית סבירה שבמורדות הצפוניים של ארמון הנציב לא צריכה להיות בנייה, הרי הדרך לפעולה חוקית היא להגיש תיקון לעמ' 9 ולקבוע יעוד אחר לשטח.

היו"ר י. ארידור: חבר הכנסת קורן העיר לי שאולי צריך לפנות בעניין זה לנציב קבילות הציבור. אני חושב שאם אדם פונה לוועדת הפנים ומסנה לא יקבל ישועה בעניין כזה, אין בכלל מקום לנציב קבילות הציבור.

א. לוי: יש החלטה של פועצת העיר בשנת 1973 החלטה שפר קולק יזם: הועדה רואה בחיוב בנייה באזור ארמון הנציב לפי תכנית הסיתאר עמ' 9..... כלומר, תכנית עמ' 9 קיבלה תוקף. ראיתי את התכנית הצבועה.

היו"ר י. ארידור: אני לא יכול לדבר בשם מר בנבנישתי, אבל אני מקווה שאני יכול לדבר בשם מר רפאל לוי, שהוא יעשה הכל כדי לזרז את ביצוע התכניות שמגיש מר אוי לוי, לפי החלטות הועדה המחוזית.

ועדת הפנים פונה לעיריית ירושלים לעשות הכל כדי לזרז את ביצוע התכניות שמגיש מר אוי לוי, לפי החלטות הועדה המחוזית.

דומני שבזה אנחנו יכולים לסכם פרק זה בדיון.

ד. קורן: אתה אומר שצריך להתאים את זה להחלטות הועדה המחוזית. אבל מבין השיטין אני קורא שבעיריית ירושלים חושבים שבשטח זה צריך בכלל להיות פארק לאומי.

היו"ר י. ארידור: לא העירייה מחליטה בעניין זה. החלטת הועדה המחוזית מחייבת גם את עיריית ירושלים.

י. תמיר: העניין נדון לפני שלוש שנים בוועדה. אמרו לנו שהאזור צפונה מארמון הנציב הוא המקום היפה ביותר בירושלים שעדיין לא נבנה, נשקפת משם העיר העתיקה.

ג. לוי: אין מדובר עכשיו במקום הזה. מדובר על שטח שהוא בחוף ואדי וסביבו יש בתים. לא מדובר בשטח שצריך להיות שטח ירוק או פארק לאומי. זהו שטח של טרשים שכבר יש בו בתים. ניתן אישור בנייה לאזור זה וצריך להגיש תכניות מפורטות.

י. תמיר: אם כך, על מה המחלוקת?

1.3.77

היו"ר י. ארידור:
התברר שלמרות אישור הועדה המחוזית, ההתנגדות של הועדה המקומית תכשיל את הביצוע, אמנם בצורה חוקית, בעבודה על פי הספר.

פניתי כבר למר רפאל לוי. אני רוצה עכשיו לפנות על דעת ועדת הפנים אל הועדה המקומית, שתדאג לזרז את כל ההליכים לגבי התכניות שיגיש מר אווי לוי, כל עוד הם במסגרת החלטת הועדה המחוזית.

בזה סכמנו את הנושא הזה, ונעקוב אחר הביצוע. אני מודה לאורחים שלנו שבאו לנושא זה.

הנושא השני הוא הנגיסה בפארק הלאומי על ידי תכניות בנייה. ברור שלא יכולה להיות שום נגיסה בפארק בלי אישור ועדת הפנים, אני חושב שועדת הפנים עוד לא אישרה אפילו נגיסה אחת בפארק הלאומי ואני מקווה שגם לא תאשר.

א. רונן:
אדוני היושב ראש, ועדה נכבדה, אני מדבר כאן כממלא-מקום חבר בוועדת הפנים. קיבלתי אחר הצהריים הזמנה לדיון בהצעת לסדר-היום בנושא האצת פיתוחה של ירושלים. במסגרת ההצעה לסדר היום אין כלל ענין של עבוד לוי ואין תכנית ממילא. אני מבקש להפריד בין הדברים. הנושא שאני ביקשתי לדון בו הוא פיתוחה של ירושלים והתאום בין המשרדים הממשלתיים ובין עצמם ובין המשרדים הממשלתיים ובין העיריה. בנושא זה היו שני דיונים, שמענו את שר המשפטים שהוא יו"ר ועדת השרים לענין ירושלים, את מנכל משרד הפנים שהוא יו"ר ועדת התאום, ואת ראש עיריית ירושלים. לאחר שהועדה שמעה את הבעיות, היא בחרה ועדת-משנה לבירור עובדות, בראשותו של חה"כ יוסף תמיר. אמנם הועדה לא קיבלה את העובדות שביקשה מועדת-המשנה, אבל הועדה צריכה לקיים דיון ולהציע מסקנות בנושא הספציפי שהעליתי.

חה"כ ארידור, אתה יושב ראש ועדה פרלמנטרית, ואני מבקש שאנחנו בפרלמנט הישראלי נשמור על כללי משחק מינימליים, בין כשאתה באופוזיציה ובין כשאתה אנני באופוזיציה. חה"כ העלה הצעה לסדר היום של הועדה, שבעתון נקראה: נגיסת הפארק הלאומי על ידי רונן. בוועדה בוודאי היה שם אחר לנושא. חברת "כרטא" קיבלה באיחר את ההזמנה לישיבה הקודמת. באותה ישיבה אמרתי שהנושא הוא מורכב, יש תלונה של המועצה לארץ-ישראל יפה, ואם מתייחסים לנושא ברצינות צריך להזמין את המתכננים של כרטא שיציגו את הנושא, ואחר כך אפשר יהיה לדון ולהחליט. החרה החזיק אחרי מר בנבנישתי ואמר שזו פרוצדורה מתאימה, וכך אמרו גם חברי הועדה. חו"ר הועדה לא היה באותה ישיבה, ממלא מקומו חה"כ תמיר הסכים עם חברי הועדה ואמר שחבל לבזבז זמנם של המוזמנים שכבר באו, לפחות ישמיעו דבריהם, והועדה לא תקיים דיון. הועדה סכמה שהיא תבקר במשרדי כרטא, תראה את המודל, תשמע הסבר מן המתכננים ולאחר מכן תקיים דיון מסודר.

במשך 6 השבועות מאז המתכננים היו כבר פעמיים בארץ. פניתי למזכיר הועדה, אמרתי שיש החלטה וצריך לקיים אותה, אבל הבינותי שהועדה היתה עסוקה בעניינים אחרים שהיו רציניים ודחופים. אתמול אחר הצהריים מצאתי בתא שלי בכנסת הזמנה לבוא היום לדיון על ההצעה שלי לסדר היום ובמסגרתה גם על תכנית ממילא. בדקתי במשרד של כרטא, לא התקבלה שם שום הזמנה לישיבה היום. אגב, אני יושב ראש מועצת המנהלים של כרטא, לא המנכל ולא המתכנן. עכשיו אנחנו חוזרים למצב שהיה, כי המתכננים נסעו מהארץ אתמול בבוקר, הם חוזרים בעוד שבועיים. היו"ר הועדה הביע צער על כך שרק אתמול נמסרה הזמנה לישיבה שעליה הוחלט כבר לפני שבוע.

אני מבקש שהועדה תדון בנושא הלאומי החשוב של פיתוח ירושלים, ואני מבקש לקיים את החלטת הועדה ולשמוע הסברים בנושא חכנית ממילא.

היו"ר י. ארידור: ראשית, לא היתה כל הצדקה לכך שההזמנה נשלחה רק לפני יומיים, ואני מצטער על כך. מאחר ומר ברזני חולה, אינני יכול לתת הסבר נוסף.

ועתה בענין הטיעון הפורמלי של חה"כ רונן. הנושא של ההצעה לסדר היום של חה"כ רונן הוא: הצורך בהאצת פיתוחה של ירושלים וחיזוק מעמדה כבירת ישראל. מקובל בועדות הכנסת שכאשר מועבר לועדה נושא ממליאת הכנסת, הועדה דנה לא רק בדברי המציע, דברי המציע הם חלק מהנושא אבל לא כל הנושא. הועדה יכולה לדון במסגרת הנושא גם באספקטים אחרים של הענין. נגיסה בפארק הלאומי קשורה בפיתוח ירושלים, בזה אין ספק. זאת התשובה הפורמלית: לא דברי חבר הכנסת, לא דברי ראש העיריה, לא דברי שר המשפטים, לא הם קובעים את נושא הדיון בועדה.

בענין הפרוצדורה בדיון על הנגיסה בפארק הלאומי, מאחר שאני לא הייתי באותה ישיבה, ישיב חבר הכנסת תמיר, ואני מראש מודיע שאני מסכים לכל מה שיאמר.

י. תמיר: זו פעם ראשונה שחה"כ רונן שיכנע אותי לחלוטין, ואני שמח על כך. ההצעה לכלול במסגרת הדיון על הצעתך את נושא הפארק הלאומי על יד חומות העיר העתיקה באה ביוזמתי. אין טעם לקיים שני דיונים כי הנושא הוא אחד: פיתוח ירושלים ומה יהיה אופי הפיתוח. מכיוון שאתה גם איש כרטא, חשבתי שטוב יהיה לשלב את הדיון ולא להזמין את האנשים פעמיים.

אני מציע שהישיבה הבאה תהיה במשרדי כרטא ובהשתתפות כל הנוגעים בדבר.

אם אפשר, אני מבקש להכין סיכומים בענינים אלה. אם לא תהיה אחידות דעות בענין הפארק, יתחלקו הדעות כפי שקורה לעתים בועדה.

היו"ר י. ארידור: התחייבתי מראש לקבל הצעתו של חה"כ תמיר. נזמין לדיון את הועדה כולה, אבל יתכן שהוא יתקיים בועדת-משנה, לפי העומס שיהיה על מליאת הועדה.

הישיבה בנושא זה תקבע בתאום מראש עם חה"כ רונן.

א. רונן: אני מודה לשני יושבי הראש.

ר. לוי: אני נמצא במבוכה. תכנית ממילא היא תכנית רחבה, לא רגילה, מעוררת רגישות גדולה. היא נדונה בועדה מקומית ועכשיו היא נדונה בועדה מחוזית. קיימנו כבר שלוש ישיבות, נקיים עוד שתיים, עוד לא סכמנו עמדות, הועדה עוד לא קיימה בירור פנימי. אין ספק שנדון גם על השאלה אם יש או אין נגיסה, נבדוק את כל הבעיות המשפטיות. השאלה היא אם יש מקום שועדת הפנים תכנס דווקא לקטע זה בטרם סכמה הועדה המחוזית את דיוניה.

היו"ר י. ארידור:

יש מקרים שועדת הפנים מחווה דעתה גם ללא סמכות סטטוטורית. היא יכולה לחוות דעה, ומי שרוצה יתחשב בדעתה. מקרה זה שונה. כאן יש לוועדת הפנים סמכות סטטוטורית לומר כן או לא נגיסה בפארק לאומי.

נ. ויל: מהי נגיסה?

היו"ר י. ארידור:

לפי הפירוש שאני נותן, גם שינוי בתוך הפארק הלאומי באופן שיחדל להיות פארק לאומי, גם אם להלכה מנסים לעקוף את זה. יש תועלת בכך שרשויות מתכננות, שצריכות אישור ועדת הפנים, ידעו מראש מה עמדת ועדת הפנים. עדיין לא קבענו עמדה. כדי לקבוע עמדה, נקיים דיון.

י. ינאי:

איך לנו כל מעמד לגבי הסמכויות של עיריית ירושלים בבנייה. אבל לגבי פארק לאומי יש אינסטנציה ארצית - רשות הגנים הלאומיים. ענין זה אינו נתון לעיריית ירושלים. לאחר דיונים ממושכים החליטה ועדת הפנים שנושא זה לא יהיה נתון להחלטת רשויות מקומיות.

ראיתי פעמים אחדות את המודל של כרטא. אני מכיר אותו, הוא נהדר. אבל אינני יודע מה זה יתן לנו. יסבירו לנו שבלי השטח הזה לא יכולה בכלל להיות תכנית כרטא. חבל שרק כל כך מאוחר, אחרי שכרטא עוסקת בזה הרבה שנים, רואים שבלי הסופרמרקט לא יכולה להיות כרטא. אינני אומר שלא לבקר במשרדי כרטא, אני בעד הביקור, אבל לדעתי זה לא יוסיף דבר.

יו"ר הועדה הדגיש שועדה זו מעולם לא לקחה חלק מגן לאומי בשביל מטרה אחרת. אני מציע להמשיך כך. אם במקום מסוים דורשים שטח לשכון בתוך גן לאומי גדול, גם אז אני מציע לא לתת; אבל בשביל סופרמרקט - בוודאי שלא.

מר רפאל לוי אמר שהיה דיון בוועדה המקומית ועכשיו התכנית נמצאת בדיון בוועדה מחוזית. לדעתנו, גם בעמ"9 לא יכול להיות סופרמרקט.

ר. לוי: תופקד תכנית, אפשר? היה להגיש התנגדויות.

י. ינאי: למה אני צריך לערער לאחר מעשה? אני רוצה שתיקח תפקיד זה על עצמך.

א. רונן: אני מסכים לדעת היושב ראש שועדת הפנים, במסגרת ההליכים החוקיים, יכולה ואף צריכה להביע דעתה, ואז הועדה המחוזית תדון בנושא כשהיא יודעת מה חושבת ועדת הפנים כנציגה של העם.

לאחר שכבר יש סכום, ואני שמח עליו, אני רוצה למסור לוועדה שנפגשתי באקראי עם מתכנני המיתחם והם סיפרו לי שלא מציעים שום סופרמרקט באזור הגן הלאומי.

היו"ר י. ארידור: קיבלנו את הסכום שהציע חה"כ תמיר.

אני מודה לאורחים. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 15.20.